

האשה האחרת

זו הפכה כבר מזמן למוסכמה: אם את פמיניסטית, את חייבת לתמוך בעמדות השמאל הקיצוני, להפגין למען נסיגות חד־צדדיות, לדרוש שילוב מלא של נשים ביחידות הקרביות בצה"ל ובו בזמן לטעון שהצבא הישראלי טובח בחפים מפשע. בחודש הבא ייעשה ניסיון ראשון להתיר את הקשר הגורדי הזה: כנס בבר־אילן יפתח שיח פמיניסטי חדש, כזה שנאבק למען נשים ולא נגד המדינה

חגית ששר | צילום: מרים צחי

נשות מחסום
ווטש' במחסום
בית־פוריק. פמיניזם
בשירות האויב

הצלחתה הקולוסאלית של תנועת ארבע אימות במאבקן למען יציאה מלבנון, המערכת הביטחונית, שנתפסה בעבר כנתונה לשליטה גברית מוחלטת, הפכה ליעד בריכוז בעבור הארגונים הפמיניסטיים השונים, בדרישתם לשלב נשים בשיח הביטחוני. האירוע השני היה תיקון לחוק שירות הביטחון, ביוזמתה של ח"כ נעמי חזן, כיום נשיאת 'הקורן החדשה לישראל'. סעיף חדש בחוק קבע כי כל התפקידים בצבא יהיו פתוחים בפני נשים, אלא אם כן קיימת מנגלה בשל מהותו ואופיו של התפקיד.

במלאת עשור לשני האירועים האלה, יום פרופ' אלישע האס, יו"ר 'חוג הפרופסורים לחוסן מדיני וכלכלי', יחד עם העיתונאי גיל רונן ועו"ד דפנה נתניהו, עורכת המגזין האינטרנטי 'מראה', כנס שנושא 'נשים וביטחון לאומי'. הכנס, שייערך בתחילת חודש יוני, יעסוק בדילוג המתקיים בין ארגוני הנשים לצבא. שנים רבות מדי, כך אומרים מארגני הכנס, פעלו הארגונים הפמיניסטיים הרדיקליים כשחקן יחיד בזירה הזו, ועמדתם נתפסה כמייצגת את מאווייהן של הנשים כולן. ובכן, לא עוד. "יש תחושה שצריך לבדוק בדיקה אקדמית מעמיקה את כל נושא המגדר, שברור לנו שיש לו

תרגום. למעלה מחצי מיליון גולשים צפו באיש האקדמיה הישראלי, שבערבית רהוטה אך בקול ציוני משיב לג'האד התקשורת של ערוץ אלג'זירה. "הקשר בין השיח הפמיניסטי לשיח האנטי־ציוני הוא קשר מזור", קובע קידר. "כל חברה, ערבית או מערבית, שבה נשים תופסות מקום גדל והולך במרחב הציבורי והפוליטי – נתפסת בעולם הערבי כחברה רכרוכית, כזו שלא עומדת על שלה, לא מוכנה להקריב ולא מוכנה לסבול כדי להשיג את יעדיה. על פי התפיסה שלהם, רק חברה שבה שולטים הגברים היא חברה חזקה ואיתנה".

הגופים הפמיניסטיים, לדבריו, פועלים מתוך אג'נדה שאין לה אחיזה במציאות המזרח־תיכונית. "אין שום קשר בין בעיות מגדר – ובכלל זה מאבק למען שוויון זכויות לנשים, נגד אלימות בתוך המשפחה ושאר נושאים פנים־חברתיים – לבין הבעיות של ישראל עם שכנותיה. כריכת שני המאבקים זה כזה פוגעת בנשים, ויש לכך השלכות רבות, בוודאי על ארגוני הנשים שמשתלטים על השיח הציבורי במדינת ישראל".

שיטת מוח אקדמית
בשנת 2000 התרחשו בישראל שני אירועים אשר הגדירו את מערכת הקשרים בין צו"ל לארגוני הנשים. הראשון היה

אסר ערפאת הגדחם לא ידע כיצד להתמודד עם הישראלית שעמדה מולו והרצתה באוזניו את משנתה. האישה, נציגת הארגון הפמיניסטי 'בת שלום' שהגיעה לביקור בעזה יחד עם פעילי שמאל נוספים, החליטה ללמד את הראים על רגל אחת סדרי עולם מתוקן. "היא טענה בפני ערפאת שלא יהיה שלום בין ישראל לפלשתינים, כל עוד אלה האחרונים מוכאים את נשותיהם", נזכר ד"ר מרדכי קידר, שהשתתף באותה פגישה בנובמבר '96. "ערפאת שמע את הדברים ונע בחוסר נוחות בכיסאו. ניתן היה להבחין שהוא רואה עלבון בדברים, שנאמרו באופן מתנשא ופטרנליסטי. הוא לא הבין את הקשר בין שלום לבין מה שעושים הגברים הפלשתינים בבתיהם".

הסיטואציה, לדברי קידר, המחישה היטב את התהום הפעורה בין העולם הערבי לבין ארגוני הנשים. "הארגונים הפמיניסטיים יוצרים ערבוביה בין סוגיות לאומיות־טריטוריאליאליות לבין הנתונים והבעיות בתחום המגדר. ערפאת הגיב בעינות לחיבור המזרח הזה".

ד"ר קידר, מרצה במחלקה לערבית והוקר במרכז בגין־סאדאת למחקרים אסטרטגיים באוניברסיטת בר־אילן, מעביר בין היתר קורס בשם "סוגיות מגדר בעולם האסלאמי". במדינות ערב הוא מוכר בשל הופעתו ברשת אלג'זירה, שכמה מהן הועלו לירטיוב בצירוף

לא מגלים לציבור את המחיר הנלווה לגיוס נשים. לוחמת ביום אימונים

←

השפעה עצומה בשיח הציבורי", אומר רונן, בעולם כולו, וכך גם בישראל, מזוהה המאבק הפמיניסטי עם השמאל הרדיקלי. נשים שרוצות לקדם מטרות מגדריות טהורות, לא ימצאו את מקומן בתנועות הפמיניסטיות אם אינן אוזחות גם בהשקפת עולם פוליטית תואמת. אך לא תמיד היו אלה פני הדברים. ראשיתה של התנועה הפמיניסטית, באמצע המאה ה־19, לא בישרה את הפיכתה למנוף פוליטי. הרעיון שעמד בבסיסה היה עינון חקיקתי של זכויות שותל לנשים, בעיקר בכל הנוגע לגופן ולרכושן. הפמיניזם הליברלי ביקש להדגיש את הדמיון שבין נשים לגברים, תוך שאיפה לשלב את הנשים גם במרחב הציבורי והפוליטי.

בגל השני של התנועה הקימו הארגונים הפמיניסטיים

מרכזי סיוע לנפגעות אונס, מקלטי נרשים מוכות ושדולות נשים. פעולותיהם כללו גם העלאת תודעה שווינוית, מאבק למען הפלות, קידום חקיקה למען נשים, שתלגות ציבוריות ועוד. אלא שהגל הפמיניסטי הבא אחריי כבר לא ביקש להשתלב במרחב הציבורי, אלא לקעקע אותו. לפי החוקרת סילביה פוגל ביז'אוי, הארגונים הפמיניסטיים החלו לראות בסדר החברתי והפוליטי המקובל מערכת שלטונית גברית, המנציחה את נחיתותן ודיכוין של הנשים. כדי לקדם את האג'נדה הפמיניסטית בחרו הארגונים באסטרטגיה של "לחץ מבחור", תוך הצגת דימוי נשי אלטרנטיבי.

בישראל הגיע הלחץ הנשי על המרחב הפוליטי לשיא הצלחתו בנסיגה מלבנון. תנועת 'ארבע אימהות', שקמה לאחר אסון המסוקים (1997), העבירה לדעת הקהל מסר ברור של דאגה ל"ילדים הלוחמים", שלמען השמירה על חייהם יש לסגת חר־צדדית מלבנון. קהל היעד הראשוני היה אימהות להיילים, אותן נשים שחוות את החשש הזה באופן ישיר.

ההתגייסות של אמצעי התקשורת לטובת הקמפיין הייתה חר־משמעותי. התקשורת חיבקה את ארבע האימהות חיבוק אמיץ, ונדרש אומץ רב כדי להשמיע קול אחר. כשמח"ט גולני, אל"מ שמואל זכאי, כינה את

הארגון "ארבע סמרטטות", נערך כנגדו מסע צלב. זכאי נאלץ להתנצל על הדברים, וללמוד בדרך הקשה שלא כדאי להתעסק עם הטנת האלה. הן גולי' רצות אחרי הילד עם הסנדביץ' ביד, אבל יש להן ציפורניים ארוכות והן יודעות לשרוט.

תנועת 'ארבע אימהות' הפכה לאחד מסמלי הנסיגה מלבנון. מאז ועד היום רואים עצמם ארגוני הנשים בישראל כמקדמי אג'נדה פוליטית, וליתר דיוק – אג'נדה הממוקמת הרוחק מאוד שמאלה ממרכזה של המפה הפוליטית. אותה אג'נדה מושלת גם בחוגי המגדר שקמו באוניברסיטאות בישראל בשלהי המאה ה־20. סטודנטיות בחוגים הללו מעידות כי הקו השמאלני מעבר בשיעורים כנחרצות שאינה מאפשרת ביטוי של קולות אחרים. "המרצות מביעות דעות אנטי־מערכיות ופוסטיקולוניאליסטיות מודרניות", מספרת אחת הסטודנטיות, שעומדת בתוקף על כך ששמה או כל פרט ביוגרפי אחר לא יפורסמו בכתבה. "הפמיניזם בחוגי המגדר מזוהה עם התנגדות לכיבוש. זאת אקסיומה כואת, שמי שתומכת בהגדרה עצמית לנשים אינה יכולה להצביע למפלגת ימין. מי שבכל זאת תומכת בליכוד, למשל, עדיף שלא תשמיע את דעותיה. בהמשך סביר להניח שהיא תעבור שטיפת מוח, ובכחירות הבאות היא כבר תצביע אחרת".

"צריך להבין", אומרת סטודנטית נוספת, "בדרך כלל הסטודנטיות הן בחורות צעירות, שלא תמיד מגובשות מבחינה פוליטית, ומרצה שמציגה משנה סדורה יכולה להיות משכנעת מאוד. ייתכן שהסטודנטיות מלכתחילה באות עם הטיה שמאלה, והחוג רק מעצים את התופעה. המסרים הם פוסטי־מודרניים, פוסטיקולוניאליסטיים ואנטי־קפיטליסטיים. כל מה שמוזוהה עם ערכי המערב או הציונות, נחשב נאור פחות".

מדינת סמרטוט

"נראה שהאקדמיה בכללותה מזוהה עם השמאל בגלל שהיא בינלאומית ומקושרת בעולם, ואנשים לא רוצים להיות שונים מעמיתיהם", אומר פרופ' אלישע האס. "זה חוק טבע. כשאיש אקדמיה הולך לכנס בינלאומי ולראשו כיפה סרוגה, לדוגמה, הוא מודיע רכיבים: אני שונה מכם! לא לכולם זה קל. בדרך כלל אנשים לא רוצים להביע עמדות לא מקובלות. מדינת ישראל תמיד תהיה לצנינים בעיני העולם המערבי, ולכן לאנשי האקדמיה יש בעיית זהות. זה לא שהם השתכנעו אידיאולוגית: רוב אנשי השמאל האנטי־ציוני נמצאים שם רק כי לא נוח להיות ציוני אקטיבי בסביבה האקדמית הבינלאומית".

פרופ' האס עמד בראש הוועדה ללימודים בין־תחומיים באוניברסיטת בראילן בתקופה שקדמה להקמת החוג למגדר, והיה שותף לדייונים על אופיו. "עמדותי על כך שהחוג יעסוק בסוגיות שקשורות למעמד האישה ולמגדר מנקודת מבט יהודית", הוא מספר. "מהסיבה הזו הדייונים נמשכו כשנה. החוג הוקם רק לאחר שפרופ' דפנה יורעאלי, שמונתה לעמוד בראשו, הסכימה לכך. לצערי, דפנה נפטרה והחוג שינה כיוון".

מה קורה בחוגי המגדר באקדמיה הישראלית?

"רובם פונים לזרם הפמיניסטי האקטיבי, פמיניזם שמשתלב בחזית המרקסיסטית והסוציאליסטית, או מה

שנשאר מהחזיתות הללו. אלו כוחות שחותרים לפירוק המסגרת החברתית הקיימת ולפירוק המשפחה. חלק מזה נעשה בשירות של גורמים חוקים, כמו במקרים של התערבות 'הקרן החדשה לישראל', כאשר המטרה הסופית היא ערעור המדינה היהודית ויצירת מדינת כל אורחיה במקרה הטוב".

תנועות פמיניסטיות שקוראות להגן על הילדים ולהעדיף את ביטחונם על פני ביטחון המדינה, בוודאי לא שואפות לפירוק המשפחה.

"הבעיה עם ארגונים כאלה היא שלמדינה ולעם אין בעיניהן משמעות מספקת. במלחמת יום כיפור הייתי מ"פ ברמת הגולן, הלחימה הייתה קשה, אבל המורל היה גבוה, כי אנשים ידעו שהם נלחמים למען העם שלהם. הם לא חשבו על יחידים אלא על קיומו של העם כולו, וזה מה שאפשר להם להיות נכונים להקרבה במלחמה. כדי שאומה תוכל לעמוד במלחמות קשות, היא צריכה להיות מוכנה לאבד חיי פרט, והזכות להקריב חיי פרט קיימת רק אם לחברה יש משמעות. חייל לא הולך להילחם כי אמא ואבא שלו שלחו אותה; הוא חלק מחברה שנכונות להקרבה היא תנאי הכרחי לקיומה.

"אובדן הזהות הקולקטיבית הציונית הופכת את האימהות לבעלות הבית. תנועת ארבע אימהות ערערה את העיקרון של לחימה למען העם היהודי, ויצרה מציאות שבה כל פרט חושב על עצמו ועל האנשים הקרובים אליו.

זה פוגע ביכולת הלחימה והעמידות הצבאית".

"בעיני קבוצת ארבע אימהות, הציגה מלבנון נתפסת כהישג אדיר, כי הן הצליחו לכאורה ליצור שיח אימי שנועד לשמור על הבנים", מוסיף ד"ר קידר. "בעולם הערבי, המהלך הזה נתפס כבריחה. את המדינה החזקה ביותר במזרח התיכון הפכו הנשים שבה למדינת סמרטוט, מדינה שמעדיפה את האינטרס האימהי, הפרטי והמשפחתי על פני הערכים הלאומיים".

בית לוינשטיין זה נשמע אחרת

מעל רבות מהפעולות הפוליטיות של ארגוני הנשים בישראל מרחפת רוחה של 'הקרן החדשה לישראל', והעומדת בראשה נעמי חזן. אותה חזן, כפי שדיווחה לאחרונה תנועת 'אם תרצו', חתומה על עצומה של ארגון 'נציבות נשים בינלאומית' (IWO), שפורסמה ב־29 בדצמבר 2008, יממה בלבד לאחר תחילת מבצע עופרת יצוקה. בעצומה נכתב בין השאר: "אנו דורשות לעצור מיידית את ההתקפה של כוחות הצבא הישראליים בעזה, אשר כבר גרמה למותם של נאות. השחיטה הזו רק יכולה ללבות את הסכסוך".

חזן אינה לבדה. לקו הפרדוקסלי הזה, שמחד גיסא מנסה להכניס נשים לכל היחידות הקרביות בצה"ל ומאידך גיסא מתייחס אל חיילי צה"ל כשוחטים צמאי דם, שותפים שורה של ארגונים פמיניסטיים. עו"ד נתניהו עוקבת זה כמה שנים אחר התנהלותם של הארגונים הללו. לדבריה, הניסיון שלהם להשתלב בשיח הביטחוני הוא בעייתי, בין השאר כיוון שעיסוק אינטנסיבי בבעיות הביטחון דוחק לשוליים בעיות מהותיות שנוגעות למצב הנשים. "נשים שמתלכדות כדי להילחם את המלחמה הפמיניסטית, מוצאות עצמן פעמים רבות נאבקות על אג'נדות שאינן בהכרח קשורות למעמד האישה, אלא לסוגיות פוליטיות. לעתים הן מבטאות דעה אחידה באשר לגיוס נשים ליחידות קרביות או באשר לפעילות צה"ל, בעוד שלמעשה רצונן המקורי היה לפעול לקידום מעמד האישה.

"חלק מהפעילות של הארגונים הפמיניסטיים מכוונת נגד הערכים של רוב הציבור במדינה, ומונעת מתוך התנגדות לשיטה הקיימת. הם אינם מנסים לשפר אלא לקדם אג'נדות שאינן מתחשבות במערך המולל, תוך התעלמות מהערכים של מדינת ישראל, שאינה יכולה לשרוד אלא אם כן תהיה בעלת הצבא החזק ביותר באזור. איני משוכנעת שכל מי שתומך בשילוב לחממות בצה"ל בהכרח רוצה לפגוע בצה"ל, אבל האג'נדה של קידום מעמד האישה גוברת לפעמים על כל שיקול אחר, גם אם מדובר בשיקול ביטחוני או קיומי. הפמיניזם דורש

←

מהאישה להודות עם האישה באשר היא אישה, ומבטל את סדרי ההודות הטבעיים של האדם".
למה דבורה?

"ההודות הטבעית של האדם היא קודם כול עם השיר הטבעי שלו, עם משפחתו, עם הקהילה שלו ועם עמו. ביולוגית אנחנו בנייים כך. כשאתה אוהב את העם שלך, זה לא מוזיב אותך לשנוא את האחר בחברה. הפמיניסטיות הרדיקליות מצפות מנשים להודות עם נשים או 'להבין' אותן גם אם הן אויב. האישה היא תמיד אויבית שזוכה לקדימות לפני הגבר, ולא משנה אם מדובר בגבר אוהב מול אישה שהיא אויב".

לדברי נתניהו, הגישה הזו מגיעה לכדי אבסורד: ארגונים פמיניסטיים ישראלים הביעו הבנה למחבלות מתאבדות, ולעומת זאת השתמשו כלפי חיילי צה"ל בביטויים ובדימויים שמתאימים להגדרת אויב, רק מפני שאינם שייכים למין הנכון. "החברה הרדיקלית מייצרת תמיד אויב שצריך לשנוא, ו'האויב' של התנועות הפמיניסטיות הם הגברים. המטר שעולה מהתנועות הללו הוא שגברים הם רעים, הם רוצים לשלוט והם משתמשים בצבא כמקפצה למוקדי שליטה באורחות. בעיניהן, גבר הוא קודם כול בעל פוטנציאל לאלימות: הוא מכה פוטנציאלי, הוא מיליטריסט בפוטנציה, וברור שהוא מתנגד לשלום. יש גם גברים שהם 'בסדר', אבל אלה רק גברים שמזדהים לחלוטין עם התפיסה הפמיניסטית".

"לפי תפיסת הארגונים הפמיניסטיים, חיילים מתקדמים בסולם הדרגות והתפקידים הצבאיים רק כדי להיות יום אחד דירקטורים של חברות", אומר רונן. "לא נתפס מבחינתם שיש כאן מוטיב של הקרבה, ואין באג'נדה שלהם שום הערכה או הכרת תודה. התפיסה הזאת משפיעה על לוחמים, ויוצרת דמורליזציה ובלבול עמוק. כשאני קורא מאמרים על מגדר, אני חושב לפעמים מה מרגיש חייל שנמצא בשקום בבית לוינשטיין וקורא את הדברים".

ללמוד את הלקח האמריקני

רונן ונתניהו מנסים לייצר סוג אחר של דיאלוג. הכנס הקרוב יהווה מבחינתם יריית פתיחה לשיח פמיניסטי

גיל רונן: "לפי תפיסת הארגונים הפמיניסטיים, חיילים מתקדמים בסולם הדרגות והתפקידים הצבאיים רק כדי להיות יום אחד דירקטורים של חברות. לא נתפס מבחינתם שיש כאן מוטיב של הקרבה, ואין באג'נדה שלהם שום הערכה או הכרת תודה. התפיסה הזאת משפיעה על לוחמים, ויוצרת דמורליזציה ובלבול עמוק"

שהמוטיב המרכזי בו לוקח בחשבון גם את צורכי המדינה והצבא. קידום מעמדן של הנשים, הם אומרים, לא צריך להיות מנתק מהשאלה מה טוב ונכון לצה"ל: הרי כדי שפמיניסטיות ישראליות תוכלנה לשרוד במרחב המורחב תיכוני גם הן נחוץ צה"ל חזק. "הבעיה עם הארגונים הפמיניסטיים וחוגי המגדר היא שהם אינם מאפשרים דיון פתוח בשאלה הזאת", אומר רונן. "במרכז השיח שלנו צריכה להיבחן השאלה מה יגרום למדינה ולצבא שלה לתפקד בצורה הטובה ביותר והאפקטיבית ביותר".

כ1,500 נשים משרתות כיום כלוחמות בצה"ל. המהפך ביחסו של הצבא לשירות נשים נכפה עליו במידה רבה מבחוץ. האם הדבר היטיב עם המערך הלוחם? אם עד עכשיו הקול היחיד שנשמע בשאלה זו היה קולם של הארגונים הפמיניסטיים, יוזמי הכנס

צילום: תלמי 90

האינטרס האימהי תפס את מקומו של האינטרס הלאומי. הפגנת ארבע אימהות, 1998

מנסים לקבץ יחד את הקולות האחרים, אלה שמבקשים לבחון מחדש את הסוגיה.

"שוויון אינו זהות", אומרת נתניהו, "העובדה שיש לנשים ולגברים זכויות שוות אינה יוצרת זהות בין המינים. אי אפשר להתעלם מההבדלים הפיזיולוגיים והנפשיים שיש ביניהם. השוויון שדורשות הנשים בצבא הוא בסך הכול שוויון מותנה: מצד אחד, לשיטתן, אם אישה רוצה להיות טנקיסטית, יכתבד צה"ל ויכין הכול כדי לקבלה ליחידה: אבל מאדך גיסא, לנשים יש זכות לבחור אם לשרת ביחידה קרבית, בעוד לגברים אין זכות כזו. פרט ליחידות התנדבותיות, הם הולכים לאן ששולחים אותם. אז אנחנו משחקות במשחקי 'נדמה לי' של שוויון?".

אף שבמשיוריים רבים צה"ל נשען על צבאות ארצות הברית ובריטניה כמודלים לחיקוי, בשאלת גיוס נשים ליחידות לוחמות הוא אינו מגלה עניין בניסיון שצברו הצבאות הללו. כבר בשנת 2002 קבע ד"ח של משרד ההגנה הבריטי כי נשים יפגעו ביעילות הצבא בקרב, וכי אין הצדקה לשילובן ביחידות לוחמות. באותה שנה בוטלה בארצות הברית הטירונות המשולבת של גברים ונשים, וכעת החוק האמריקני אוסר על שילוב נשים ביחידות לוחמות או תומכות לחימה מתחת לרמה החטיבתית. "האמריקנים ניסו לשלב נשים ביחידות הלוחמות, והניסיון

ארבעה ימי אימון מגברים, "ואנחנו מדברים על הנשים הנבחרות והחזקות יותר, שעשו מאמץ להגיע לשירות קרבי. יש מגיפת שבירי הליכה באגן הירכיים אצל חיילות קרביות והרבה צניחות רחם. זה אומר שלוקחים בנות מצוינות עם פרופיל 97 ומשחררים אותן כספסל אם יוכלו ללדת".

רו מזכיר כי בסופו של דבר שילוב הנשים לא נעשה מתוך בדיקה מבצעית של תרומתן למערך הלוחם, אלא מתוך אג'נדה חברתית. "צה"ל הוא לא צבא מאורטיניה או טגוניה, ואין לנו יכולת לשחק את המשחקים הללו", הוא אומר. לדבריו, הגיעו לידיו "סיפורים מחרידים" הנוגעים לקצינות שנשלחו להילחם במלחמת לבנון השנייה. כך למשל, קצינת מודיעין באחד הגדודים לא הצליחה לתפקד כיוון שלא עשתה את צרכיה במשך חמישה ימים; בשונה מחבריה החיילים, היא הייתה זקוקה לתנאים אחרים. "לא ברור לי איך הגדוד הזה תפקד", אומר רו, "הרי אי אפשר לתפקד ללא קצין מודיעין".

לאותה קצינה, הוא מספר, הוצמד חייל שחבב בעבורה את מכשיר הקשר. המבנה והמשקל של המערכת מותאם למבנה גוף גברי, והקצינה לא יכלה לשאת אותה בכוחות עצמה. "אם צריך חייל נוסף שיחבב בעבורה, ברור שאנחנו רק מוזיקים למבצעיות", קובע רו. גם אחוות הלוחמים, הדבק המלכד את החיילים, עלולה להיפגע. "כשנכנסת חיילת, הדבק נשבר וההורמונים מתחילים לעבוד. את גודד קרקל, גודד שהתחיל כגודד נשים וכיום הוא גודד מעורב, מתארים כסדום ועמורה. החיילים עסוקים כל הזמן בשיבוצים. מי יוצא לאן ולאיהו שמירה? כתוצאה מכך העניין המרכזי בקרקל אינו המבצעיות".

פרופ' האס מחדד את הטענות כנגד הארגונים הפמיניסטיים הרדיקליים בסוגיה זו. "הכנסת הנשים לתוך צה"ל לא נועדה לתת להן שוויון הודמניות, אלא לפורר את צה"ל מבפנים. לא יכול להיות שבחור צעיר יישב בטנק כשלידו יושבת בחורה צעירה, והוא יהיה ממוקד במשימה ולא בבחורה. יש כאן מלחמה לא בעד הנשים, אלא נגד הצבא. והצבא נכנע, מחוסר יכולת להתמודד עם האידיאולוגיות הפוסט-ציוניות".

וישנו כמובן מבחן השבי. "תראו מה קורה לנו כשנופל בשבי חייל אחד. האם עם ישראל יוכל לשאת נפילה בשבי של אישה?" שואל רו. הוא מזכיר גם את העלויות הכרוכות בשילוב נשים בתפקידים קרביים, שכן הדבר מוזיב הקמת מגורים נפרדים, מקלחות נפרדות, וכן מתן שירותים שונים שגברים אינם נדרשים להם – כל זאת בעוד צה"ל מתמודד עם קיצוץ מאסיבי בתקציבו.

עד כה לא ניתן היה לעסוק בשאלות הללו בלי לספוג תמיד נחלתו של צד אחד. עצמאות וחופש אקדמי היוו תמיד הצדקה לכנסים רדיקליים. צריך לתת קרדיט לאוניברסיטת בר-אילן על הפתיחות ועל מתן האפשרות לבחינה חדשה של כל הנושא הזה, סוף תהיה בחינה אקדמית של השאלה מה מסותר בכסות של מגדר, ולמה הוא תמיד אנטי-לאומי. ■

לתגובות: dyokan@makorrishon.co.il

צילום: מרים צחי

נכשל", אומרת נתניהו. "אצלנו לא מגלים לציבור את המחירים שנלווים לגיוס נשים כלוחמות". אל"מ במיל רו שגיא השתחרר מהצבא לפני חמש שנים, וכיום הוא מרגיש גם משוחרר להשמיע דברים שאולי ירגיזו את ארגוני הנשים. יחד עם קצינים נוספים הוא הקים קבוצה הפועלת מזה שנים לחשוף את מעורבותם של גורמים חתרניים במימון הקרן לישראל חדשה בתוך צה"ל.

את התנגדותו לגיוס נשים ליחידות לוחמות הוא תולה בכמה גורמים, שהראשון שבהם אויביתטיב לחלוטין. "נשים שונות פיזיולוגית", הוא מזכיר. "הן חלשות יותר ונמוכות יותר. כתוצאה מכך, נשים משמשות בתפקידים קרביים חשופות יותר לנוקים רפואיים". לדברי רו, היחס בהפסד ימי אימונים הוא 1:4, כלומר – נשים מפסידות פי